

ЛТ

ПРЕЗЕНТАЦІЯ “ШЕВЧЕНКІВСЬКОЇ ЕНЦИКЛОПЕДІЇ”

5 березня 2013 р. у Національній парламентській бібліотеці України пройшла презентація 1-го і 2-го томів шеститомної “Шевченківської енциклопедії”. Їх було підготовано на замовлення Державного комітету телебачення і радіомовлення України за програмою “Українська книга” 2012 р. Варто без перебільшення стверджувати, що такий фундаментальний проект Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України вже привернув увагу читачів. Редакційна колегія на чолі з директором Інституту літератури акад. М. Жулинським і завідувачем відділу шевченкознавства Інституту літератури В. Смілянською, а також наукові редактори 25 розділів видання якнайбільше сприяли наповненню енциклопедії ґрунтовними розвідками. Протягом тривалої роботи інститутські фахівці прагнули забезпечити ефективну взаємодію між представниками численних вітчизняних і закордонних дослідницьких шкіл. Тож не випадково ознайомлення громадськості з першими томами відбувалося в рамках бібліотечних шевченкознавчих студій. Про це повідомила присутня голова засідання – генеральний директор Національної парламентської бібліотеки України *Т. Вилежанина*, висловлюючи вітання на адресу колективу Інституту літератури.

Перший заступник міністра культури України *Т. Кохан* озвучив лист-подяку міністра культури України Л. Новохатька. Згідно з основними тезами виступу поява “Шевченківської енциклопедії” є знаковою не лише для наукової спільноти, а й для всіх шанувальників творчості митця. Така подія засвідчує реальні кроки з утвердження національної культури.

Як наголосив письменник і громадський діяч *І. Драч*, Шевченко мислиться нашим найбільшим і найсучаснішим поетом, що досі відстоює добро. Тому залишається сподіватися на успішну підготовку решти томів енциклопедії, покликаної всебічно висвітлити Шевченкову ціннісну систему.

Співголова засідання акад. *М. Жулинський* докладно розповів про мистецьку спадщину, яка зберігається в інститутському відділі рукописних фондів і текстології. Завдяки постійній роботі дослідників із архівами такі видання, як “Шевченківська енциклопедія” та “Повне зібрання творів” Т. Шевченка”, вирізняються ретельним текстологічним опрацюванням першоджерел. Сама енциклопедія не має аналогів на пострадянському просторі. У цьому переконали статистичні дані, на котрі поспівав М. Жулинський. Так, том 1 містить 1142, а том 2 – 1081 статтю. Обсяг виправдовується масштабом постаті Т. Шевченка.

За висловом поета й громадського діяча *Б. Олійника*, Т. Шевченко залишається наріжним каменем української мови та нації. Доповідач узяв на себе зобов’язання й надалі на різних рівнях сприяти виданню “Шевченківської енциклопедії”, а також облаштуванню сучасного архівосховища для рукописів вітчизняних класиків.

Доктор філологічних наук *В. Смілянська* наголосила на самовідданості колег, подякувавши за сприяння Президії НАН України й закликавши спільноту до співпраці. Як було констатовано, підготовка перших томів стала хорошим досвідом для науковців. Хоча не слід забувати про те, що першою “Шевченківською енциклопедією” фактично став детальний “Шевченківський словник” у 2 т. (1976–77). Нині матеріали з обох частин енциклопедії – довідникової та дослідницької (присвяченої поетиці, стилістиці, світоглядіві, зокрема міфомисленню, тощо) – можуть зацікавити гуманітаріїв не тільки з України, а й із-за її меж.

Колосальну працю кількох поколінь авторів, задіяних у роботі над виданням, відзначив літературознавець, почесний президент Національного університету “Києво-Могилянська академія” *В. Брюховецький*. Доповідач зауважив, що Т. Шевченко говорив голосом народу й цей голос урятував українську націю. Свідченням її зрілості сьогодні постає “Шевченківська енциклопедія”. Президент Української асоціації видавців та книготорговців *О. Афонін* визнав високий рівень джерелознавчої роботи дослідників. Назвавши появу томів 1 і 2 переможним проривом світла в темряву, учасник презентації закликав присутніх читати Шевченка. Про увічнення поета в Санкт-Петербурзі розповіла російський і український шевченкознавець *Т. Лебединська*.

О. Чувпило, соліст Київського національного академічного театру оперети, і *Л. Циган*, солістка Національної опери України імені Т. Г. Шевченка, виконали пісні на музику С. Гулака-Артемівського – Шевченкового друга, чю пам’ять ушановуємо цьогоріч.

Оптимістичним завершенням зустрічі стали слова М. Жулинського про потребу зробити “Шевченківську енциклопедію” доступнішою для читачів.

Отримано 7 березня 2013 р.

*В'ячеслав Левицький
м. Київ*

